

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-03-270S

СИЛАБУС SYLLABUS	КРАСНОМОВСТВО	
	ORATORY	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	БК 2.2	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) Bachelor`s (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	01	Освіта/Педагогіка Education/Pedagogy
Спеціальність Field of Study	011	Освітні, педагогічні науки Educational, pedagogical sciences
Освітня програма Degree Programme	Соціально-виховна робота з дітьми та молоддю Social and educational work with children and youth	

Рівне – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Красномовство» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Соціально-виховна робота з дітьми та молоддю» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки для денної і заочної форм навчання А.В. Кочубей. Рівне: НУВГП, 2024. 13 с.

ОПП на сайті університету:
<https://ep3.nuwm.edu.ua/24850/>

Розробники силабусу: *Кочубей Алла Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 07 від 29.12 2023 р.

Завідувач кафедри: *Олексін Ю.П., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін ННІЕМ НУВГП*

Керівник (гарант) освітньої програми: Кочубей Алла Володимирівна,
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 11 від “27” березня 2024 року

Голова науково-методичною радою з якості ННІЕМ: Ковшун Наталія
Едвардівна., директорка навчально-наукового інституту економіки та
менеджменту, доктор економічних наук, професор

© Кочубей А.В., 2024
© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРАСНОМОВСТВО»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Соціально-виховна робота з дітьми та молоддю
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Рік навчання, семестр	2 рік, 2 семестр
Кількість кредитів	4 кредити
Лекції:	20 годин денна форма навчання
Практичні заняття:	20 годин денна форма навчання
Самостійна робота	80 годин денна форма навчання
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна
Ступінь вищої освіти	

Лектор

Вікіситет	https://cutt.ly/ff0ul1R	
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-0243-4542	
Як комунікувати	a.v.kochubei@nuwm.edu.ua тел. 0674206199 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODL	Як комунікувати

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Актуальність навчальної дисципліни полягає в тому, що від вміння комунікувати залежить успіх, авторитет, кар'єра. Щоб навчитися змістовно та переконливо говорити, слід збагачувати свої знання й досвід, удосконалювати освіту, всебічно розвивати свою особистість.

Мета курсу — формувати уявлення здобувачів вищої освіти про красномовство як елемент культури, розкрити загальні особливості мовленнєвої поведінки, навчити майбутніх соціальних працівників вільно висловлювати словом, будувати промову відповідно до комунікативної ситуації.

Завдання курсу:

вивчення загальної теорії, історії риторики, ораторського мистецтва, красномовства;

з'ясування функцій мовлення та спілкування, їх складових;

дослідження загальних ознак мовної культури та елементів художності мовлення;

оволодіння навичками підготовки та публічного виголошення промов;

оволодіння технікою мовлення у єдності її елементів;

опанування етики і психології мовленнєвої поведінки.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://ep3.nuwm.edu.ua/24850/>
<https://nuwm.edu.ua/university/news/novyj-komponent-vebportalu-unifikovana-platforma-osvitnikh-prohram-ta-ikh-komponentiv-v-dii>

Передумови вивчення*
(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення даною освітнього компонента є рівень ЗНО

Компетентності

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти компетентностей щодо:

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання на практиці

ЗК7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.

ЗК 16. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ФК 1. Здатність до планування і реалізації соціально-виховних заходів.

ФК12. Здатність навчатися у процесі професійної діяльності, підвищувати професійну компетентність.

Програмні результати навчання (РН)*

РН1. Вільно спілкуватися усно і письмово державною мовою у процесі професійної діяльності.

РН2. Ідентифікувати, формулювати і вирішувати завдання у сфері соціально-виховної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

Структура та зміст освітнього компонента

Тема 1. Предметна сфера сучасного ораторського мистецтва .

Ораторське мистецтво в системі суспільних комунікацій. Закони ораторського мистецтва. Предмет ораторського мистецтва.
(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 2. Історичний розвиток риторики і красномовства

Походження слів «Риторика» і «Красномовство». Розвиток риторики Демосфеном, Сократом, Аристотелем («Риторика»). Марк Туллій Цицерон “Про знаменитих ораторів”, “Оратор”, “Про оратора”. Марк Бабій Квінтіліан — “Настанови в ораторському мистецтві”. Перший друкований підручник риторики в Києво-Могилянській академії – підручник Іоанікія Галятовського “Науки або Спосіб звоження казання”. Світське ораторське мистецтво.
(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 3. Види красномовства та сфери його застосування

Соціально-політичне красномовство. Академічне красномовство. Юридичне красномовство. Ділове красномовство. Соціально-побутове красномовство. Богословсько-церковне красномовство.
(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 4. Методика підготовки та виголошення промови

Поняття ораторської промови, її типи. Основні етапи підготовки тексту промови. Структура ораторського твору. Види підготовки до ораторського виступу.
(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 5. Структура ораторського твору

Вступ, основна частина та висновки (вступ = зацікавлення + основна частина = опис + оповідь + міркування, висновки = переконання).
(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 6. Типи та жанри ораторських промов

Різновиди промов. Розважальна промова. Інформаційна промова. Переконлива промова. Вітальна промова. Поминальна (надгробне слово). Надихаюча (агітаційна) промова
Жанри красномовства та їх види. Соціально-політичне, військове, академічне, судове (юридична риторика), богословсько-церковне (гомілетика), соціально-побутове, діалогічне, ділове (дипломатичне), рекламне, діалоги з самим собою.

(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 7. Психологія в ораторському мистецтві.

Психологічні аспекти красномовства. Психологічні завдання оратора. Психологічне мистецтво оратора. Особливості психології ораторської праці. Психологічна перемога особистості. Культура праці лектора і оратора
(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 8. Форми спілкування людей у колективі

Поняття про бесіду. Види бесід. Правила ведення бесіди. Ділова бесіда. Класифікація суперечок. Дискусія як один із видів суперечки. Правила ведення дискусії. Форми організації дискусії.
(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 9. Засоби активізації уваги слухачів під час виступу. Невербальні засоби комунікації.

Засоби активізації уваги. Класифікація невербальних засобів комунікації. Класифікація жестів (за Е. Петровою, Н. Смирновою та ін.). Міміка, погляди, посмішка. Пралінгвістичні засоби спілкування. Екстралінгвістичні засоби спілкування. Проксеміка.
(РН 1, РН 2 РН 10)

Тема 10. Культура ораторського мовлення

Термін "культура мовлення". Загальні ознаки мовленнєвої культури оратора.
(РН 1, РН 2 РН 10)

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

1.	Предметна сфера сучасного ораторського мистецтва	2	
2.	Історичний розвиток риторики і красномовства	2	
3.	Види красномовства та сфери його застосування	2	
4.	Методика підготовки та виголошення промови	2	
5.	Структура ораторського твору	2	
6.	Типи та жанри ораторських промов	2	
7.	Психологія в ораторському мистецтві	2	
8.	Форми спілкування людей у колективі	2	
9.	Засоби активізації уваги слухачів під час виступу. Невербальні засоби комунікації.	2	
10.	Культура ораторського мовлення	2	
	Разом	20	

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Розвиток ораторського мистецтва в Україні	2	
2.	Види красномовства та сфери його застосування	2	
3.	Прийоми, методи та етапи підготовки промови	2	
4.	Структура ораторського твору	2	
5.	Типи ораторських промов	2	
6.	Форми спілкування людей у колективі	2	
7.	Засоби активізації уваги слухачів. Невербальні засоби усного мовлення	2	
8.	Культура ораторського мистецтва	2	
9.	Відеотренінг з ораторського мистецтва	2	
10.	Відеотренінг з ораторського мистецтва. Рольова гра у вигляді однієї із форм (лекція, політична промова, панельна дискусія, круглий стіл)	2	
	Разом	20	

Форми та методи навчання

Методи навчання: традиційні та інноваційні методи навчання (демонстрація, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія / дебати, мозковий штурм).

Технології викладання: аналіз конкретних ситуацій (case study), імітаційні та неімітаційні, обговорення, мультимедійні презентації, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для підготовки до семінарських занять рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice або LibreOffice. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (до 60 балів поточна складова оцінювання (практичні роботи) та до 40 балів за сумою двох модулів по модульній складовій оцінювання). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних навчальних завдань (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом, тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання заліку з даної навчальної дисципліни, здобувачу вищої освіти потрібно набрати більше або рівне 60 балів, за сумою усіх видів навчальних завдань, відповідно до складових оцінювання.

	Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання			
1. Лекційні заняття			
Змістовий модуль 1.			
1.1.1.	Тема 1. Предметна сфера сучасного ораторського мистецтва	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю
1.1.2.	Тема 2. Історичний розвиток риторики і красномовства	-	
1.1.3.	Тема 3. Види красномовства та сфери його застосування	-	
1.1.4.	Тема 4. Методика підготовки та виголошення промови	-	
Змістовий модуль 2.			Психологія пізнавальних процесів: сенсорно-перцептивний рівень пізнання
1.1.5.	Тема 5. Структура ораторського твору	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного
1.1.6.	Тема 6. Типи та жанри ораторських промов	-	
1.1.7.	Тема 7. Психологія в ораторському мистецтві	-	
1.1.8.	Тема 8. Форми спілкування людей у колективі	-	

1.1.9.	Тема 9. Засоби активізації уваги слухачів під час виступу. Невербальні засобикомунікації.		
1.1.10.	Тема 10. Культура ораторського мовлення		
Усього бали за лекційні заняття			
1.2. Семінарські заняття			
1.2.1.	Тема 1. Розвиток ораторського мистецтва в Україні	6	Підготовка до виступів. Виконання досліджень.
1.2.2.	Тема 2. Види красномовства та сфери його застосування	6	
1.2.3.	Тема 3. Прийоми, методи та етапи підготовки промови	6	
1.2.4.	Тема 4. Структура ораторського твору	6	
1.2.5.	Тема 5. Типи ораторських промов	6	
1.2.6.	Тема 6. Форми спілкування людей у колективі	6	
1.2.7.	Тема 7. Засоби активізації уваги слухачів. Невербальні засоби усного мовлення	6	
1.2.8.	Тема 8. Культура ораторського мистецтва	6	
1.2.9.	Тема 9. Відеотренінг з ораторського мистецтва	6	
1.2.10.	Тема 10. Відеотренінг з ораторського мистецтва. Рольова гра у вигляді однієї із форм (лекція, політична промова, панельна дискусія, круглий стіл)	6	
Усього бали за семінарські заняття		60	
Усього бали за поточною складовою оцінювання:		60	
2. Модульна складова оцінювання			
2.1.	Модульний контроль №1	20	Комп'ютерне тестування
2.2.	Модульний контроль №2	20	Комп'ютерне тестування
Усього бали за підсумковою складовою оцінювання:		40	
Разом бали за освітню компоненту:		100	

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	20	0,4	8
2	9	1	9
3	1	3	3
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх модульних контролів

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) (Наказ № 358 від 06.07.2020р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>
- Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ № 168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;
- Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ №310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університеті водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;
- Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;
- Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р) <http://ep3.nuwm.edu.ua/13934/> – описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси;
- Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво. Підручник / Р.С. Кацавець. 2-ге вид., доповнене. Київ: Алерта, 2018. 216 с.
2. Лісовський П.М. Суспільна риторика: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2012. 244 с.
7. Мова української юриспруденції: Навчальний посібник. Харків: «Право», 2020. 330 с.
3. Навчально-методичний посібник з курсів «Основи риторики» та «Професійна риторика» / укл. Гузенко І.І. Львів, 2014. 328 с.
4. Олійник О.Б. Основи ораторської майстерності: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 181 с. 53. Ораторське мистецтво: підручник / М.П.Требін, Г.П.Клімова, Н.П. Осипова[та ін.]; за ред.: М.П.Требін, Г.П.Клімова, Н.П. Осипова. Харків: Право, 2015. 208 с.
5. Риторика: підручник / З. Куньч, Г. Городиловська, І.Шмілик. Львів: Львівська політехніка, 2017. 496 с.
6. Риторичний практикум / за заг. ред. З. Куньч. Львів: Львівська політехніка, 2018. 212 с.

Допоміжна література

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. Київ, 2004. 344 с.
2. Денисюк С.Г. Комунікологія: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2015. 102 с.
3. Колотілова Н.А. Риторика: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007.232с.
4. Коні А. Як повернути й утримати увагу аудиторії. *Закон і бізнес*. 2004. 4-10 вересня (№ 36). С.17.
5. Мазур Р. Публічний виступ: психолого-емоційні засади. *Наука і суспільство*. 2011. № 11/12. С. 27–32.
6. Онуфрієнко Г.С. Риторика: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
7. Ораторське мистецтво: навчально-методичний посібник за ред. І.М. Плотницької, О.П. Левченко. 2-ге вид. Київ: НАДУ, 2011. 128 с.
8. Чабан Н.І. навчально-методичний посібник з риторики. Херсон, 2007. 106 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП. м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://lib.rv.ua>
3. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://osvita.ua/>
4. Вища освіта / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/
5. Обласна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка,6 / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
6. Психологічний сайт [http URL: http://psy.piter.com/](http://psy.piter.com/)
7. Рівненська централізована бібліотечна система (м.Рівне, вул. Київська,44)/ [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua/>.
8. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа <https://cutt.ly/kWfQ4Qo>

Поєднання навчання та досліджень*

З метою систематизації знань, розвитку професійних та загальнолюдських компетенцій, здобуття практичних вмінь і навичок самопізнання, саморозкриття, аналізу власних якостей, потенційних можливостей, самоставлення, управління здобувачі впродовж вивчення дисципліни проводять дослідження, результатом якого є створення програми професійного і особистісного саморозвитку.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Аналітичні навички;
- Взаємодія з людьми;
- Екологічна грамотність і здорове життя;
- Здатність до навчання;
- Здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- Знаходити вихід з складних ситуацій;
- Ініціативність;
- Комплексне рішення проблем;
- Оцінювати ризики та приймати рішення;
- Працелюбність;
- Уміння вчитися впродовж життя;
- Управлінські якості.

Дедлайни та перескладання

Здобувачі вищої освіти на протязі семестру зобов'язані здавати практичні на інші види навчальних завдань за які на протязі семестру отримують бали які накопичуються. На останній парі викладач виставляє за сумою балів залік тим здобувачам які відповідають вимогам відповідно до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020).

У випадку отримання не задовільної оцінки (менше 60б) за результатом екзамену, здобувач вправі здійснити складання або перескладання певних елементів освітньої компоненти до добору балів до результуючої оцінки, при цьому перескладання модульних контролів не здійснюється у відповідності до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020). У випадку отримання нерезультуючої оцінки за результатом сесії, здобувач вищої освіти керується порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП (протокол вченої ради НУВГП № 6 від 22.06.2016) <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/> для розгляду процедури повторного вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (проходження повторного курсу навчання).

Неформальна та інформальна освіта

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://er3.nuwm.edu.ua/18660/> і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів» <https://er3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач.

Усі навчальні завдання повинні бути виконанні власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

Під час контрольних заходів здобувачу вищої освіти забороняється використовувати додаткові джерела інформації, окрім тих, що дозволив викладач. У разі виявлення недозволених додаткових джерел інформації бали за контрольний захід здобувач освіти не отримує.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тими, що відбувся внаслідок хвороби (довідка з лікарні), якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності, якщо здобувач освіти знаходиться на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до положення «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/6226/> відвідування практичних робіт є обов'язковим.

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит на корпоративну пошту викладачу.

Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти в навчальну платформу Moodle.

Навчання здобувачів вищої освіти з особливими потребами регулюється: «Концепцією щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/15913/>.

Автор
Доцент

Алла КОЧУБЕЙ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №622
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00